

ærede Medlem Hr. Slebsager. Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller har vistnok en nær Partifælle i Næstformanden for Arbejdsgiverforeningen, som vist er fra den By, hvor det ærede Medlem er valgt. Det maa da være Arbejdsgiverforeningen, der, hvis det er absolut nødvendigt, kommer til Organisationerne og spørger dem, om man udenfor Overenskomstbestemmelsen om Lønnedgangen til Februar og til næste August skal optage nye Forhandlinger, det har vi da ingen Ting med at gøre, hverken i Regeringen eller i Rigsdagen.

Det er rigtigt nok, at Arbejderne hist og her — vistnok ved Skibsværftet i Aalborg for nogle Aar siden og i Vejle —, uden at det for øvrigt hjalp, har erklæret sig villige til nogle frivillige Lønnedsættelser, for at de paagældende Virksomheder kunde faa et ganske bestemt Arbejde. Det kan være, at Arbejderne hist og her vil være villige til saadanne frivillige Forhandlinger, naar man saa fra Fabriksledelsens Side vil lægge Kortene paa Bordet, vil lægge Regnskaber og Kalkulationer frem og sige: Her er f. Eks. en Skibsreparation, den kan vi faa, men for at vi overhovedet kan faa den, er det nødvendigt, at Arbejdslønnen ikke er saa høj. Saa maa naturligvis ogsaa Direktørernes Løn, Tantiører o. s. v. tilsvarende gaa ned. Hvis Arbejderne ser paa Papirerne, at saadan er det, kan der være Tale om, at de siger: Javel, saa afslutter vi en saadan midlertidig Overenskomst for det eller det Arbejdes Vedkommende.

Men det ejendommelige er, at de Herrer fra den Side, der nu her rejser Opposition mod dette Lovforslag, har modsat sig ethvert Skridt paa Vejen til at give Arbejderne Indsigt i Bedrifternes Forhold. Da jeg fremsatte mit Bedriftsraadsforslag, afviste de Herrer det paa det allervoldsomste. De vilde netop ikke være med til at give Arbejderne en lovmæssig Adgang til at sætte sig ind i den Virksomheds Vilkaar og Konjunkturer, hvori de er beskæftigede. Jeg synes nærmest, det er et ganske almindeligt menneskeværdigt Krav, at Borgerne her i Landet, frie Borgere, der styrer Stat og Kommuner suverænt, ogsaa maa have Ret til at vide, under hvilke Forhold, hvilke Vilkaar og Konjunkturer den Virksomhed arbejder, som de er beskæftigede i. De Herrer afviste det jo. Det var endogsaa

mod det ærede Medlem Hr. Slebsagers og hans Partis Villie, at Spørgsmaalet overhovedet blev henvist til nærmere Drøftelse i en Kommission — der stillede dog selv det konservative Parti sig en lille Smule mere forstaaende.

Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller nævnte en Tale, der var holdt af den nuværende Statsminister for nogle Aar siden, og hvori han havde peget paa forskellige offentlige Arbejder, der kunde iværksættes og burde gennemføres til Afhjælpning af Arbejdsløsheden. Jeg lyttede til, hvad der blev nævnt, men flere af disse Arbejder er jo gennemført. Lille Bælts-Broen, der var det første, er nu vedtaget, og den 1. November begynder Arbejderne paa den. (*Christmas Møller: Masedø-Broen.*) Ja, den er ikke gennemført endnu, den hviler endnu i Fremtidens Skød. Jeg tror ikke, at der i dette Øjeblik med den Sammensætning, Rigsdagen nu har, vil være nogen Mulighed for at faa dette Arbejde gennemført. Men altsaa det væsentligste, det første Arbejde, der blev nævnt, er gennemført. Ligeledes er Vejanlæg, Dobbeltsporanlæg o. s. v. i Gang alt sammen og vil blive yderligere fremskyndet, netop hvis dette Lovforslag gaar igennem. Og de andre Midler, som Statsministeren den Gang talte om, Importregulering, Hjælp til Eksporten o. s. v., er under Overvejelse i Industriudvalget. Der kan ogsaa være Tale om andre Veje. Det er netop det, der skal overvejes, og hvortil Rigsdagen yderligere skulde yde sin moralske Støtte gennem Vedtagelse og Gennemførelse af § 5 i Lovforslaget.

Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller — jeg nævner det ganske i Forbigaaende —, som vilde gøre Samfundet til mere end Staten og derfor Samfundstjeneren til noget højere end Statstjeneren, havde ganske vist faaet en meget beskeden Ytring fra min Side den 1. Maj i Fjor, lige efter det nuværende Ministeriums Dannelse, meget galt i Halsen. Jeg gjorde opmærksom paa den simple Ting, at „Minister“ betyder „Tjener“, at „Statsminister“ betyder „Statstjener“, at „Socialminister“ betyder „Samfundstjener“. Det er ikke et Sekund faldet mig ind, at deri skulde ligge, at Samfundstjener var noget mere end Statstjener. Det var en underlig søgt Indskudsbemærkning af det ærede Medlem.